

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Oblityeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

SZERDA, 1929 SZEPTEMBER 11
58. ÉVFOLYAM, 209. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Az Avala-ügynökség jelenti: Öfelsége a király kabinetirodája legmagasabb meghagyás folytán köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik Petár trónörökös hatodik születésnapja alkalmával szerencseki-vánataikat és hódolatukat nyilvánították a királynak és a királyi családnak.

Genéből jelentik: Valkó Lajos magyar külügyminiszter tegnap behatár tárgyalásokat folytatott Henderson angol külügyi államtitkárral.

A Földközi tengeri angol hadihajóraj első csoportja szeptember 13-ikán érkezik a jugoszláv vizekre és hat napig marad Tivaton. A második csoport október másodikán köt ki Kotorban, ahol hét napot időzik.

Kedden érkezett meg Szusákra Rotschild lord többszörös milliomos, Thosora nevű jachtján. Rotschild még a mai napot Szusákon tölti és holnap folytatja útját Kotor felé.

A jugoszláv orvosegyesület október havában Miljányi Mita egyetemi tanár vezetésével tanulmányi kirándulást rendez Londonba és Párizsba az oitani egészségügyi intézmények tanulmányozására.

A Rador jelenti Bukarestből: Kedden délután hirdették ki a kisen-tente repülőverseny eredményét. Az első díjat Cala csehszlovák őrnagynak, a másodikat Maresch cseh-szlovák pilótának, a harmadikat Paj-dák jugoszláv főhadnagynak, a ne-gyediket Szintity jugoszláv száza-dosnak ítelték. A versenynék egy halottja van: Szoukup cseh pilóta, aki gépével lezuhant és szörnyethalt.

A beográdi állatvédő egyesület október 5-ikén és 6-ikán a Kiskali-megdánon nagyszabású ebkiállítás rendez.

A párizsi egyetemen rövidesen felállítják a repülés tanszékét, a melynek tanára Magnon lesz.

TŐZSDE

Szeptember 10.
MA 100 DINÁR:

Budapest	9 96 pengő
Berlinben	7 38 ar. márká
Bécsben	12 44 silling
Zürichben	— sv. frank
Triesztben	33 60 lira
Prágában	59— cseh kor.
Newyorkban	— dollár
Bukarestben	— leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.
Magyar Hitel 80.3, Olasz Bank 71,
Nemzeti Bank 224.3, Pesti Hazai
200, Ganz-Danubius 101.1, Ganz-
Villamos 65, Nasic 165.5, Délcukor
101.

A nagy- és kismemzetek egyaránt be fogják látni a döntőbírósi elv szükségesszerű tiszteletben tartását.

Apponyi Albert gróf beszélt a Népszövetség teljes ülésén.

Geni, szept. 11. A népszövetségi évi jelentés általános vitájával kapcsolatosan kedden délelőtt Apponyi Albert gróf szólalt fel.

Beszédében a döntőbírósi elv méltatásából indul ki és megállapítja, hogyha komolyan vállalják, valóban figyelemre méltó eredményeket érhetnek el a nemzetközi kérdések intézésénél. Egyelőre számolni kell a háboru lehetőségével, de

jobb a viszályok okait, mint magukat a viszályokat orvosolni.

Örömmel üdvözlöi a döntőbírósi

eszmé érvényesítésére irányuló törekvéseket, de

sajnálja, hogy egyes országoknak módjukban van kifogásokkal élni.

Reméli, hogy a nagy- és kismemzetek egyaránt be fogják látni a döntőbírósi elv szükségesszerű tiszteletben tartását. A kisebbségi eljárás tekintetében a legnagyobb hibának azt tartja, hogy

a panasztevő kisebbségek nem szerezhettek tudomást azokról a válaszokról, amelyeket az érdekelt államok adnak.

A lefegyverzés kérdéséről kijelenti Apponyi, hogy fontosabb a biztonság érzése, mint a lefegyverzés. Egyes államok nagyon szigorúak a mikor saját biztonságukról van szó, de gyengék, ha más állam biztonságát kell biztosítani.

A népszövetség különben hétfő esti ülésén

megválasztotta a népszövetségi tanács nem állandó tagjait,

közöttük Jugoszláviát is, amelyet a tanácsban Marinkovity Vója külügyminiszter fog képviselni.

Egymásba rohant két villamoskocsi Beograd külkerületében.

Beograd, szept. 11.

Beograd egyik külkerületében a Kragujevácska gyermek közelében, tegnap súlyos kimenetelű villamos-szerencsétlenség történt.

Egy villamoskocsi a lejtős pályán összeütközött egy ökrösszekérrel

és ugyanakkor nagy sebességgel egy másik villamos közeledett a karamból helyszíne felé és

elkerülhetetlenül beterohanát a veszteglő kocsiába.

Az utasok közül többen halálos ijedségükben kiugrottak a villamoskocsiból és könnyebb-súlyosabb sebesüléseket szenvedtek,

a kocsiiban ülők közül is többen megsebesültek. Az anyagi kár jelentős.

Merényletet terveztek a román kormányelnök ellen.

Levélben gyilkos port küldtek Mantunak.

Bukarest, szept. 11.

Az „Ultima Ora” című bukaresti lap szenzációs hírt közöl, megbízható forrásból szerzett értesülése szerint,

Maniu miniszterelnök ellen merényletet kíséreltek meg.

Maniu levelet kapott és aminé a borítékot felbontotta,

a levélből átható szagu, fojtó portolt ki.

Maniu a port megvizsgálás végett a rendőrségnek adta át, amely a rejtélyes merénylet ügyében megindította a nyomozást.

Repülő magasvasut építésére kért engedélyt egy budapesti részvénytársaság.

Budapest—Stófok — negyven perc.

Budapest, szept. 11.

Érdekes tervet nyújtott be Budapest székesfőváros tanácsához a Légszaváros magasvasut részvénytársaság. A vállalat óriási tökével,

kétszáz millió pengős befektetéssel, új rendszerű közlekedést akar rendszeresíteni,

egy magyar technikus találmányának felhasználásával.

Magasan kifeszített sodrony-

kötélen lógó torpedóalaku kocsik közlekednének,

amelyek a vasut és a repülőgép összes előnyeit egyesítik, amennyiben feltétlen biztonsággal, repülőgépszerű gyorsasággal teszik meg az utat.

A vállalat egyelőre a Boráros térről a Gellérthegyre, a Rózsadombra, Margitszigetre és a budai hegyekbe vezető utra kért engedélyt és később bekapcsolja a forgalomba a Budapest—balatoni vonalat is. A

Boráros tértől a budai hegyekig az ut 10 percig tart és 50 fillérbe kerül. A Balatont negyven perc alatt éri el az újrendszerű magasvasut.

Amennyiben a vállalat megkapja a koncessziót,

tavasszal megépül a világ első repülő magasvasutja.

A király Boszniában.

Beograd, szept. 11.

Az Avala jelenti Szarajevóból: Öfelsége a király kedden reggel autókirándulást rendezett Boszniába Boszanszka Gradistén, Banjalukán és Jaicén át Travnikba érkezett. Innen ugyancsak autón Szarajevóba és Ilidzsébe folytatta útját, ahová délután három órára érkezett meg. Mindamellett, hogy a király boszniai útja váratlanul érte a lakosságot, a polgárság mindenütt lelkesen köszöntötte az uralkodót.

Csütörtökön lesz itélet Pecha Vince bűnpörében.

Budapest, szept. 11.

Pecha Vince, a kémkedő csehszlovák vasutas bűnpörében kedden folytatták a tárgyalást. Délután három óráig zárt ajtók mellett tanukat hallgattak ki, majd Szubotics ezredes-hadbíró, a bíróság elnöke, bejelentette, hogy félbeszakítja a tárgyalást. A bíróság ma szünetet tart és az ítéletet valószínűleg csütörtökön délben hirdeti ki.

A jövő héten hirdetik ki a Tuka-pör ítéletét.

Prága, szept. 11.

A Tuka-perben kedden zárt tárgyaláson katonai okmányokat olvastak fel, majd az elnök kétnapos szünetet rendelt el. A bizonyító eljárás befejezését e hét végére várják és az ítélet kihirdetése a jövő héten esedékes.

Lukinoszelő ünnepe. Harangot kapott a lukinoszelői katholikus templom.

Lukinoszelő, szept. 11.

Lélekemelő ünnepség helyszíne volt vasárnap a becskerekai járásbeli kis, de szorgalmas lakossága, békés életű szinmagyar Lukinoszelő községe. A törekvő munkásnéppel megáldott Lukinoszelő ezuttal pihenőt tartott, vasárnapi csend helyett mozsárlövések jeleztek, hogy a községnek különös oka van örvendeni, megíótt a közadakozásból emelt katolikus templom részére a közadakozásból vett és remekbe készült harang, amelynek ünnepélyes felszentelésére készül a község. Dél előtt fél kilenc óra tájban érkezett meg Beeskerekről Kovács István pápai prelátus, becskerekai apátplébános Gutjahr Károly hitoktató kíséretében és a templom előtt fehérbe öltözött magyar leányok várták, élükön a kis Szabó Irénkével, aki hatalmas, fehér kizanténekből font csokorral a kezében szívből jövő beszédben üdvözölte a pápai prelátust és kíséretét. Kovács prelátus meghatott hangú válasza után

megtörtént a harangszentelés,

amelyet Kovács prelátus, apátplébános Gutjahr Károly hitoktató segédletével végzett. A keresztapai és keresztanyai tisztet az új haragnál Mészáros József gazdálkodó és a felesége töltötték be.

Harangszentelés után a nép a templomba vonult, ahol Kovács prelátus a töle megszokott költői lendülettel, szívetek megindító szép beszédben vázolta a nap jelentőségét. Hatásos beszéde után Gutjahr Károly hitoktató, Griffel Lajos écskai és Friesz József beloblatói plébános aszisztenciája mellett ünnepi nagymisést szolgáltatott, amely idő alatt az écskai énekesekkel kibővített lukinoszelői énekkar egyházi énekeket adott elő Rausch Mátyás écskai postamester, karnagy szakavatott vezénylete alatt.

Mise után Kovács prelátus diszes festményt ajándékozott a templomnak, amelyet — ugymond — egy becskerekai kisleány ajándékozott neki, de az ajándékozó engedélyével most a lukinoszelői templomnak engedi át.

Amikor a mise végeztével a prelátus és kísérete elhagyta a templomot, megszólalt a közben felszerelt harang és

harangzugás hirdette, hogy Lukinoszelő temploma harangot kapott.

Délben bankett volt, amelyen a közigazgatási hatóság részéről Nikolity Milán becskerekai központi szolgabíró vett részt. A kitünően sikerült banketten Griffel Lajos plébános, Sifmann Miron écskai igazgató-tanító és mások mondtak lelkes felköszöntőket és ezalatt a nép az iskola előtti sátorban szórakozott, a fiatalság pedig vígan ropta a táncot. A vendégek egyrésze este hét órákor távozott, de sokan csak a késő éjjeli órákban hagyták el a vendégszerető Lukinoszelőt.

Az ünnepség megrendezése körül sok érdeme van Szabó Illés jegyzőnek, Gombár Mihály bírónak, az egész előljárásnak és Rausch Mátyás écskai postamesternek, akik kivétel nélkül sokat fáradoztak a felejthetetlenül bensőséges ünnepség hiánytalan megrendezése körül.

Elrabolták egy görögországi község száz legtekintélyesebb lakosát.

Katonaságot küldenek ki a rablóbanda elfogatására.

Athén, szept. 11.

Teszáliában évek óta vakmerő rablóbanda garázdálkodik, amelynek Dzsazsa nevű vezérét legendás mondakör veszi körül. Dzsazsa bandájával az elmúlt éjjel körülkerítette a teszáliai Szekora községet és

a falu száz legtekintélyesebb polgárát elhurcolta.

A foglyul ejtett személyiségek kö-

zött van Szabot tábornok, Corabitisz őrnagy és Calisz szenátor, akik hivatalos ügyben tartózkodtak a községben.

A kormány kedden rendkívüli minisztertanácsot hívott össze és a hadsereg főparancsnok bevonásával elhatározta, hogy katonaságot küld ki a foglyok kiszabadítására és a rablóbanda elfogatására.

Botrányos visszaélések folytatók a wilhelmshafeni női fogházban.

Berlin, szept. 11.

Botrányos visszaélésekről rántotta le a leplet a wilhelmshafeni női fogház egyik most kiszabadult foglya. Feljelentést tett a fogház tisztviselői ellen, hogy

a gondjaikra bizott nőkkel erőszakoskodtak,

sokan viszonyt folytattak a rabokkal, sőt

az egyik asszonyt arra is kényszerítették, hogy a bűnös szere-

lemből született gyermekét megfojtsa és a fogházkerthben elássa.

A rendőrség szigorú nyomozást indított és több gyanúsítottat kihallgatott, valamennyien azonban tagadták a súlyos vádakat.

Az egyik tisztviselő a meghívásra nem jelent meg és

az idézés átvétele után agyonlőtte magát.

Az a gyanu, hogy az öngyilkos tisztviselő volt a botrányos állapotok egyik szereplője.

Két új rendőrkapitányi és négy titkosrendőri állás szervezését kéri.

A javaslat elfogadása esetén négy rendőrkapitányi és négy titkosrendőri állás megszervezését kéri.

Becskekerek, szept. 11.

Érdekes javaslatot terjesztett Beeskerek város tanácsa elé dr. Dimitrijevitj Tihomir becskerekai rendőrfőkapitány, a közbiztonsági és általában a rendőri szolgálat megjavítása érdekében

két új rendőrkapitányi és négy új titkosrendőri állás szervezését kérte.

Az előterjesztés elfogadása esetén az új állások szervezésével járó kiadásokat felveszik a város 1930. évi költségvetésébe, úgy hogy január elsejével az állások betölthetők. A rendőrfőkapitány részletesen és gondosan kidolgozott javaslatában szakszerű magyarázatát adja annak, hogy miért szükséges a hat új állás szervezése.

Becskekerek városa — mondja egyebek között — 1923 óta rohamosan fejlődött, új városnegyedek épültek és a város nagy kiterjedésére jellemző, hogy egyes részei hét, sőt nyolc kilométer távolságra esnek a rendőrségtől, mindeztől az erős munkatöbbletet jelentő körülményektől eltekintve, a rendőrkapitányság ügyköre annyira szélesbbedt, hogy a mai tisztviselői létszám fentartása mellett, annak dacára, hogy úgy a főkapitány, mint a tisztviselők az előirt hivatalos órákon túl, naponta 3—4 órával többet dolgoznak,

képtelenek elvégezni a napi munkát

és éjszaka is kénytelenek azt folytatni. A városi szabályrendelet ér-

telmében a rendőrség hivatalos munkaideje 8—12-ig és délután 3—5 óráig tart, ezzel szemben rendszeresen este 7, sőt 8 óráig, számtalan-szor pedig éjjel utánig dolgoznak, nem is szólva arról, hogy a leszállások ellenőrzésével, éjszakai razzákkal mennyi időt töltenek el a tisztviselők. A rendőrség nagy ügyiratforgalmára és túlhalmozott munkakörére jellemző, hogy míg a városnál 21.417 aktát 16 referens intézett, addig a rendőrségen 16.681 ügyiratot 6 tisztviselő végzett el. Ez a szám a legjobban igazolja a tisztviselői létszám felemelésének feltétlen szükségességét.

A főkapitány husz hónapos becskerekai működésének ideje alatt mindent elkövetett, hogy a várost ne terhelje meg újabb állások szervezésével járó kiadásokkal, de a kényszerű szükség most halaszthatatlanul kívánja az új állások létesítését. Dimitrijevitj Tihomir dr. tervezete szerint,

a jövőben négy rendőrkapitány működne a rendőrségen,

az egyik a kihágási, a másik a büntető, a harmadik a bejelentőhivatal vezetője, a negyedik a politikai, sajtó és erkölcsrendészeti ügyosztályt irányítaná. A rendőrfőkapitány közgazgatási ügyeket intézné, a rendőrbiztos pedig a rendőrlégénység kiképzését és közvetlen ellenőrzését végezné. A négy titkosrendőr helyébe nyolcat alkalmaznának — a tervezet elfogadása esetén — akik felváltva éjjel és nappal teljesítenék szolgálatot úgy a város bel-, mint külkerületében.

Különvonat viszi a zarándokokat a vrsaci bucsurra.

Két napos egyházi ünnepségek
Vrsacon.

Vrsac, szept. 11.

Szeptember 14-ikén tartják meg Vrsacon a híres vrsaci bucsut, a melyre a Vajdaság minden részéből nagyszámban zarándokolnak el a katolikus hívek. Vrsacon nagyarányú előkészületek folynak a sok-ezernyi idegen elhelyezésére és arra számítanak, hogy

az idén a szokottnál is többen zarándokolnak el a vrsaci várhegyen lévő kápolnához.

Az egyházi ünnepségek szeptember 13-ikán, pénteken délután fél öt órákor kezdődnek a katonatemetőbe induló körmenettel. A hősök sirjánál Kaip Vilmos banatszékessz-potóváci plébános magyar és német emlékbeszédet tart. Este 7 órákor ezernyi gyertya lángjánál körmenet indul a kat. temetőbe. A magyar szentbeszédet itt Kovács István pápai prelátus, becskerekai apátplébános gyengékedése miatt Bruneth Ferenc becskerekai káplán, a német szentbeszédet pedig Kahles Miklós vrsaci káplán tartja. Nyolc órákor este a templomtornyot ünnepélyesen kivilágítják, a katonazenésziskola egyházi hangversenyt ad, a templomi énekkar közreműködésével, utána toronyzene.

Szeptember 14-ikén, szombaton reggel négy órákor gyónási lehetőség. Öt órákor ünnepélyes nagymise közös áldozással, utána

körmenet a várhegyre és magyar szentbeszéd,

amelyet Szakál András jermenovci plébános tart. Reggel 7 órákor reggeli mise, utána újabb körmenet a hegyi kápolnához, ahol ünnepi nagymise lesz, az ünnepi szentbeszédet Haruska György lazarevói plébános tartja. A horvátok részére Tomasics Mátyás hrvatszkaneuzinai plébános tart szentbeszédet. A kápolnától való visszatérés után a plébánia-templomban Te Deum.

Becskekerekről különvonat indul a zarándokokkal. A 6411/II. számú vonat szeptember 13-ikán, pénteken reggel 8 órákor hagyja el a Bégaparti állomást és szeptember 14-én, szombaton délután négy órákor indul vissza Beeskerekre, ahová az esti órákban érkezik.

Előtte a jegyzőt, mert nem adta ki a fizetését. Nagyváradról jelentik: A Kay községben történt borzalmas gyilkosság ügyében megállapították, hogy Zubovits György községi jegyzőt, Juhász kisbíró és Benke Ferenc zsellér gyilkolták meg. Megállapították azt is, hogy a meggyilkolt községi jegyző, nem tudni mi okból, a kisbírónak január óta nem adta ki a fizetését és valószínű, hogy ezért gyilkolták meg. Juhászt és Benkét letartóztatták és beszállították a nagyváradai ügyészség fogházába.

A tengerbe zuhant orosz repülőgép. Bukarestből jelentik: Egy orosz repülőgép negyvenkét mérföldnyire Konstancától motorrobbanás következtében a Fekete tengerbe zuhant. Két utas, akik közül az egyik Fabricius tábornok, a kaukázusi orosz hadsereg főparancsnoka volt, halálát lelte.

A legjobb gramofon márkák
A legújabb slágerlemezek részlelfizetésre

ALTEBNO

Szept 11, szerda. Rk. és Prot.: Jácint. Gk.: Uszcs. gl. J. K. Zsidó Ab. 6. Napfelte 5:30, nyugta 18:22. A nap hossza 12:52. Az év végéig még 111 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelent: Mérésekkel északnyugati légáramlással tulnyomóan száraz, meleg idő várható.

Bécsből jelentik: Tegnap kezdődött Bécsben az orthodox zsidók világkongresszusa, amelyen negyvenkét állam zsidósága képviselőjében mintegy háromezer zsidó, számos rabbi és csodarabbi érkezett az osztrák fővárosba. Az egyik lengyelországi rabbit ötszáz hívője kísérte el.

A beográdi rendőrség tegnap helyszíni szemlét tartott a Palace szálló tetőzetén, hogy megállapítsa a hétfői nagy tűz keletkezési okát. A rendőri bizottság számos fényképfelvételt készített és kihallgatta a szálló személyzetét.

Beiratások a becskerekeli főgimnáziumban. A becskerekeli főgimnázium szerb és magyar tannyelvű tagozatában szeptember 11-én, 12-én és 13-án tartják meg a beiratásokat. Az eddigi rendtől eltérően, a beiratkozások valamennyi osztály részére egyszerre folynak különböző tantermekben, úgy hogy a múlt évben előfordult hosszas várakozástól megkímélik a szülőket. A beiratásokat délelőtt 8-12 ig és d. u. 3 óráig tartják meg a főgimnázium épületében.

Kinevezték Noviszád adókievőbizottságát. Svrljuga pénzügyminiszter Noviszád város területére való hatáskörrel új adókievőbizottságot nevezett ki, amelynek elnöke Bugarszki Todor pénzügyigazgató, helyettese pedig Sztáktyi Sztóján adóhivatali főnök lett. Tagjai: Lázity Sztankó kereskedő, Krámer Gyula gyáros, Jovánovity Petár nyomdász, Csabai Henrik szabó, Alesovity Iván nyugdíjas tanító és Sility Pája postafőnök.

A beográdi kereskedelmi kamara új elnöke. A kereskedelemügyi miniszter a miniszterelnökkel egyetértésben, Sztójánovity Milutint, a beográdi kereskedelmi kamara al-elnökét, kamarai elnökké nevezte ki.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölvívódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes Ferenc József keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Budapesti terménytőzsde.

Szeptember 10-iki zárlat.

Buza	októberi	22.64 (23.42)
	májusi	25.01 (25.42)
Tengeri	májusi	18.03 (18.36)

Irányzat lanya.

Csikágói terménytőzsde.

Szeptember 10-iki zárlat.

Buza	szeptemberi	133 1/4 (133 3/4)
	decemberi	141 1/4 (141 7/8)
	márciusi	148 1/2 (147 1/2)
Tengeri	szeptemberi	103 5/8 (103 1/2)
	decemberi	100 1/4 (100 3/4)
	májusi	104 1/2 (104 1/2)

Irányzat búzában nyugodt, irányzat tengeriben nyugodt.

A becskerekeli Jótékony Szerb Nőegylet nagyszabású ünnepélyre készül. A becskerekeli Jótékony Szerb Nőegylet vasárnap délután öt órakor rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyeháza kistermében, amelyen a Jótékony Nőegyletek szpliti kongresszusának előkészületeivel foglalkozott és elhatározta, hogy az október 1-ére összehívott nagygyűlésen szintén képviselteti magát. Becskerekről dr. Zsupánszki Szilvákóné, Radovity Angya, Zsupánszki Szmilja, Gucunja Julka, Dimitrijevit Mária és Bosnyák Draginija utaznak Splitbe és valamennyien kijelentették, hogy lemondanak az egyesület által felajánlott utiköltségről és napidíjról és saját maguk fedezik kiadásait. A pénztári jelentésből kitűnt, hogy a jótévedő tagok száma ismét növekedett, Zsivojnovity Milán és Ange-

lina beirták elhunyt apjukat és anyjukat a jótévedők sorába és ezer dináros admányt adtak ez alkalommal az egyesületnek. Az ülés végül elhatározta, hogy a nőegylet véd-szentjének idei ünnepét, szeptember 21-ét, a szokottnál ünnepélyesebb keretek között üli meg és annak megszervezésére szűkebbkörű bizottságot választott. A háziasszony tisztét ezuttal Zsiva Jovánka fogja betölteni.

Vízizárásként az Óceánon keresztül. Londonból jelentik: Egy amerikai mérnök vízi-szánkót talált fel, amely 75 mérföldet száguld be óránként. A vízizárák 40 és fél láb hosszú és 9 láb széles. Három motor hajtja, mely összesen 365 lóerős. Az utaskabin a középen foglal helyet. Az új jármű 45.000 dollárba kerül. A feltaláló egyelőre a floridai partokon próbálja ki gépét, majd átkel az Atlanti óceánon.

Leszurta a feleségét egy többnejű gazdálkodó.

Hat asszonnyal élt egyszerre közös háztartásban.

Belackva, szept. 11.

Véres családi dráma játszódott le Belackva forgalmas városrészében, az élénk Beogradzska utcában. Mitrovity Ella belackvai asszony már hosszabb ideje különváltan él a férjétől, Mitrovity Jován gazdálkodótól, akit azért hagyott el, mert a férje lépten-nyomon megcsalta és titokban egyszerre több nővel is folytatott viszonyt. A vérgigéret asszony tegnap találkozott férjével az utcán és

keserű szemrehányásokkal illette,

Mitrovity durván ellökte magát a hűtlenül elhagyott feleségét, majd amikor az szidalmakkal illette, kihuzta a kését és

markolatig a szerencsétlen asszonyba dölte.

Mitrovityné előntötte a vér. súlyos sebével egy közeli ház kapujáig vándorolt és ott összeesett.

A járó-kelők találták meg az életveszélyesen sebesült asszonyt, többen üldözöbe vették a menekülő gyilkost,

akj azonban a forgalmas utcákban nyomtalanul eltűnt. A rendőrség megállapította, hogy Mitrovity

a legutóbbi hónapokban egyszerre hat nővel élt közös háztartásban.

Mitrovity Ella állapota életveszélyes.

Birtokba veszik a meggyilkolt Molnár Irma több milliós hagyatékát.

Négyszázhatvan holdas birtokot és hét beográdi házat örökölt a debreceni színházigazgató és három nővére.

Becskekerek, szept. 11.

A konaki gyilkosság óta közel két hónap mulott el, özvegy Molnár Sándorné halála körüli rejtélyt még nem sikerült tisztázni, a csendőrség egyre nyomoz a szövevényes bűnperben, de egyelőre még nem fogantatosított letartóztatást.

A meggyilkolt dúsgazdag földbirtokosasszony hagyatékának átvételére a család megbízásából még a gyilkosságot követő napokban Becskereken járt Kardos Géza debreceni szinigazgató, aki három nővérével a husz millió dinárba becsült vagyon örököse, de a helyszíni szemle során és a hagyatéki tényállás felvételénél kiderült, hogy

a Molnár Sándorné vagyonáról elterjedt hírek erősen tulzottak és megközelítően sem érik el azt az összeget, amelyről általánosan beszéltek.

Kardos Géza néhány napi becskerekeli tartózkodás után visszatért Debrecenbe és az örökösödési eljárás lefolytatásával dr. Rajity Tósa becskerekeli ügyvédet bízta meg.

A jástomityi királyi közjegyző a napokban tartotta meg a hagyatéki

tárgyalást, majd a jegyzőkönyvet átadta a járásbírósnak, amely hagyatékátadó végzést hozott. A jogerős végzés alapján az iratokat a becskerekeli állami adóhivatalnak továbbították az örökösödési illeték kiszámítása végett és amint az illeték lefizetése megtörténik,

az örökösök birtokba veszik a vagyont.

Özvegy Molnár Sándorné született

Preschl Irma hagyatéka 460 hold szántóból és legelőből áll, amely a bókai és konaki határban fekszik, azonkívül Beogradban négy telken épült hét házból.

A vagyon értékének pontos felbecslése az illeték kiszabásával egyidejűleg válik ismeretessé.

hozzávetőleges számítás szerint, nem haladja túl a két és fél — három milliós dinárt.

Az örökségen Kardos Géza debreceni szinigazgatón kívül egyenlő arányban Cézár Irma született Kardos sponni, Vadai Emilia született Kardos mezőcsathi, özvegy Toronyi Hajnalka született Kardos debreceni lakosok osztozkodnak.

A munkanélküliség — számokban. A becskerekeli munkástőzsde legújabb heti jelentése szerint, amely a szeptember 2-ika és 8-ika közötti helyzetet ismerteti, a legutóbbi héten 50 munkanélküli keresett a munkástőzsde utján munkát, az előző héten jelentkezett munkanélküliekkel a jelenleg kereset nélkül álló becskerekiek száma — a nyilvántartás szerint — 99. Munkát 20 személynek ajánlottak, de elhelyezés egy esetben sem sikerült. Január elseje óta 1666-an vették igénybe a munkástőzsdét. A szakmunkások közül munkát keres: 2 kovács, 2 bádogos, 1 esztergályos, 3 géplakatos, 5 mechanikus, 2 faesztergályos, 2 kocsigyártó, 9 asztalos, 5 szabó, 2 cipész, 1 molnár, 1 mészáros, 6 kőműves, 5 ács, 1 szobafestő, 1 kézműves, 4 kereskedősegéd, 3 magántisztviselő. Munkát ajánlanak 10 asztalosnak és 10 lakatosnak.

Legveszélyesebb Londonban — a gyalogjárás. Londonból jelentik: A legújabb közlekedési statisztika szerint az angol fővárosban a legveszélyesebb — a gyalogjárás. Az elmúlt évben London uccáin 1237 halálos kimenetelű baleset történt, a melyből 833 gyalogjárókat ért.

A legtöbb levelet Szerbiában, a legtöbb lapot Horvátországban irták. A posta és táviradaügyi minisztérium, megszűnése előtt statisztikát készített forgalmáról. A posta 1927-ben összesen 293.476.010 küldeményt vett át és továbbított. A postai küldemények között 110 millió 533.984 levél (ezenfelül még 2.043.792 ingyenes levél) 98.500.694 nyomtatvány, leginkább újság, 42 millió 601.428 levelezőlap, 2.306.430 minta érték nélküli küldemény, 1.628.766 üzleti papír. Ezenkívül még 35 millió 840.916 bélyegmentes küldeményt is szállított a posta. Érdekes, hogy a legtöbb levelet, 28 millió 416.455 darabot Szerbia területén irták, utána jön Horvátország és Szlavónia 26 millió 381.646, a Vojvodina 16.770.780, Szlavónia 12 millió 488.098, Dalmácia 9.257.922, Délszerbia 5.759.442 és Crnagora területén 1.677.528 levelet adtak fel. A levelezőlapokban Horvát-Szlavonország vezet, itt 35.864.172 darabot adtak fel.

A londoni szállodákban nem tűnnek meg néger vendégek. Londonból jelentik: Sajátságos bánásmódban részesítették az angol fővárosban Abolt Róbert néger milliommot. Aboltit, mint a legelterjedtebb amerikai néger újság: „Chicago Defender” kiadóját, világkörűli utazása közben mindenütt szívélyesen üdvözölték, csupán a londoni szállodákban hozták tudomására, hogy jelenléte nem kívánatos. A néger milliommot, aki bőkezűségéről híres, körülbelül harminc londoni szállodából utasították ki.

Bakalovityné Nikolity Dragica fogorvos szabadságáról visszaérkezett s rendel a Szrpszka Banka palotájában, Velikibecskekerek, Pariszka u. 3., délelőtt 9-1-ig, délután 3-6 óráig.

A legjobb gramofon márkák A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Szerdán, szept. 11-én 5, 7 és 9 órákor Csütörtökön, szept. 12-én 5, 7 és 9 órákor

JÖNI

JÖNI

SZENZÁCIÓ!

SZENZÁCIÓ!

Josephita.**Kék gyémánt.**

Dráma 6 felvonásban.

Főszereplők: Konrad Nagel, Elean Boardmann és Lawrence Gray.

Ünnepelt kereskedő. Sztáribecsej-ről jelentik: A sztáribecseji kereskedőosztály legrégibb és általánosan becsült tagját, Vuity Veljkót, királyi kitüntetése alkalmából tegnap a Kereskedelmi Egyesület négyes küldöttsége kereste fel a lakásán, hogy a kitüntetettet üdvözölje. Az egyesület elnöke, Radoszavljevity Vladimir könyvkereskedő lendületes beszédben emelte ki Vuitynak, mint kereskedőnek érdemeit és a kartársak meleg rokonszenvét tolmácsolta.

A „Tesla” vig estje. A sztáribecseji ifjúsági és sportegyesületek között a „Tesla” kerékpár- és sportegylet fejt ki legélénkebb tevékenységet. Nemcsak a sport különböző ágait kultiválja, de tagjai szórakoztatásáról és a társasélet élénkítéséről is gondoskodik. A múlt vasárnap üszóverseny utáni estét a Tűzoltóegylet estéje foglalta le és így tegnap este tartotta meg ehelyett az ő szórakoztató mulatságát „vig-est” címe alatt, amely szép eredménnyel sikerült és a rendezőség ébersége, ügyessége a megjelenteket igazán eleven és vig mulatságban részesítette. Mindenesetre dicséretes az agilis vezetőségre, hogy a testezés mellett a lelket szórakoztató, a kulturát szolgáló műkedvelői előadásokat és derűs, vig estéket is rendez a társas érintkezés élénkítésére.

Autóbuszösszeköttetés Sztáribecsej és Petrovoszelő között. Sztáribecsejéről írják: Sztáribecsej külvárosát kapott a szomszédos Bács Petrovoszelőben, amely a villanyvilágítás révén már Becsejhez tartozik, de mert villamos vasutunk még nincs, hát a kapcsolatot úgy oldották meg, hogy autóbuszjáratok létesültek. Naponta négyszer bonyolítja le a forgalmat a kényelmes autóbusz, amely mindig tömve érkezik és távozik. Az iskolai év megnyitásával még több járat lesz, mert a gimnáziumi tanulók nagy száma ezt szükségessé teszi. A jól kereső autóbuszt Nikolity vállalkozó állította be, nagy előnyére a bírósághoz, a piacra, a városba iparkodó utas-közönségnek.

A német autópár harca a világpiacokért. A háború utáni évek technikai fejlődését az adószempontok helytelen beállítása akasztotta meg s terelte helytelen irányba. Erős motoru gépeket egyszerűen mint luxusautókat bírálták el és adóztatták meg s a német autópárt kis motoru, minden elaszticitást nélkülöző gépek gyártására kényszerítették. Ennek következtében Németország elvesztett egy piacot, amelyen a háború előtt még korlátlanul uralkodott, elvesztette az autópárban vezető szerepét. Még néhány évvel ezelőtt 3 közismert hibát vethettek a német gyártmányu kocsik ellen fel: 1. A kocsik túlnehézek, 2. A motorok tulgyors járatuak, 3. A kompresszió

tulságosan magas, minek következményeképp a motor nem rugalmas. Hogy az automobilok üzembentartásának költségeit redukálhassák, egészen nemzetközileg és láthatóan a nagyobb motorok leépítéséhez és kisebb méretek gyártásához vezettek. Így az egész vonalon a német tervezési elv győzött! Németországban is nagy általánosságban áttértek a négyhengeres kocsik gyártásáról a hatu hengeresére. Ma az a helyzet tehát, hogy a német és az amerikai konstrukciók között — különösen a motor nagyságát és a fordulatszámot tekintve, — említésre méltó különbség nincsen.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felelős KELEMEN JÁNOS.

Komlózsákok, juta-, len- és kender gabona- és liszteszsákok minden méretben.

ZSINEGEK, afrikai, lószőr, takarók, vízmentes ponyvák nagyban és kicsinyben legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák-, ponyva- és zsinagnagykereskedőnél, zsák- és ponyvakülsősző, Telefon 2408. **NOVISAD.** Sürgőnyoim: Jutešif. s3

Fiók: Beograd—Save.

Szülők és diákok figyelmébe!

Szerb tankönyveket, író- és rajzszereket legolcsóbban beszerezhetnek

Kolár Milos

könyv- és papírkereskedésben, Pénzügyi palota. 1431

Lakás,

4 szoba, előszoba, fürdőszoba és az összes mellékhelyiségekkel — október 1-re kiadó. —

Bővebb felvilágosítást ad: **WESTER GYÖRGY**, Petrográdszka u. 41. sz. alatt az udvar hátsó épületében vagy a tulajdonos, **WESTER JÁNOS**, Begejszvetijuradj. 1428

Egy idősebb nő, intelligens családnál

házzvezetőni

vagy 1488

szakácsnői

állást keres helyben, esetleg vidékre is elmenne.

Cím: **JÓ RÓZA**, Gimnazijszka uoca 12.

Szabadkézből eladó

I-ső külkerületbeli 172. sz. a. ujonnan épült tétőcserepes, 2 szoba 2 konyhás, csukott folyosóval, **házam**, istállóval, oltott fákkal beültetett kerttel és kuttal. Bővebbet: **TURINSKI** rendőrmesternél, rendőrség 9 es számú szoba. 1434

Szülők és diákok figyelmébe!

Az összes iskolai könyveket és írószereit az államilag engedélyezett, könyvszaküzletben vegye meg, tehát

a Djačka Knjižara-ban, HUGO REISS-nél

Kr Aleksandrova uoca 7., ahol a legnagyobb választékban és a legolcsóbban vásárolhat Minden nem megfelelő könyvet vissza cserélek, vagy a pénzt visszaadom. — Minden diák a Diákkönyvkereskedésben vásárol a legjobban. 1436

Od načelnika grada Vel. Bečkereka. Broj 20.801/1929. XXIII

Izdavanje pod zakup gradske zaprege.

Grad Vel. Bečkerek održaće prvu ofertalnu licitaciju u kancelariji gradskog načelnika na dan **3. oktobra 1929. god. pre podne u 11 sati** za izdavanje pod zakup gradske zaprege za vreme od 1. januara 1930. do 31. decembra 1930. god.

Uslovi, po kojima će se licitacija održati, mogu se dobiti svakog dana za vreme zvaničnih časova kod gradskog računovodstva.

Veliki Bečkerek, 30. avgusta 1929.

Stefanović, gradski načelnik.

Rhode Island red 1894

tojók és fiatal kakasok, leghiresebb törzsek ivadécai

eladók.

GALLUS-farm, Bácskatopola.

Hirdetmény. 1411

Banatski Savez Srpskih Zemljoradničkih Zadruga Vel. Bečkereken ezennel közhírré teszi, hogy eladni szándékozik **22 darab teliver angol yorkschierei származásu 10 hónapos nősténysertést.**

Ezeknek ára megtudható a fent említett Banatski Savez irodahelyiségeiben (vármegyeháza főbejárata, földszint), vagy a Saveznak Ban. Alekszandrovón levő gazdaságában, ahol a sertések is megtekinthetők.

Objava.

Potpisano opštinsko poglavarstvo određuje traganje za rekrute:

Kucora Franje Erzebete, Nikin Živa Kuzme, Panican Kalman Miše, Pap Peter Miše, Pracko Tibor Josifa rodj. 1909. god.; Gavrik Elemer Gustava rodj. 1907. god.; Vegse Stevan Miše, Gavrik Tivadar Gustav, Engi Pavel Jovana, Pukaji Jozef Josifa rodj. 1904. god.; Halasi Peter Josifa rodj. 1902. god.; Balint Iles Janosa, Canadi Iles Iles rodj. 1901. god.; Koso Miša Miše rodj. 1904. god.; Topor Pero Paje, Palacintaric Lajos Ljudevica rodj. 1900. god. i Kovač Djura Janosa rodj. 1899. god., koji su rodjeni u Slov. Aradcu.

U isto vreme molim se sve nadležne vlasti, da izvole odrediti traganje za istima na svome području i u slučaju pronalaska stražarno sprovesti ovoj opštini.

U Slov. Aradcu, 9. septembra 1929.

1435 **Opštinsko Poglavarstvo.**

Od načelnika grada Vel. Bečkereka. Broj 20.802/1929. XXIV

Nabavka zimskih cipela.

Grad Veliki Bečkerek održaće prvu ofertalnu licitaciju **2. oktobra 1929. god. u 11 sati pre podne** u kancelariji gradskog računovodstva za nabavku **71 pari zimskih cipela** za gradske poslužitelje, uručitelje, redare i t. d.

Rok liferovanja je 4 nedelje od primanja porudžbine. Ponude moraju biti snabdevene sa taksom od 100 Din i na kovertu naznačeno „Ponuda za cipele“.

Kaucija se polaže u smislu čl. 88. zakona o drž. računovodstvu.

Isto tako uz ponudu mora se priklučiti uverenje o nadmetačkoj sposobnosti, kao i uverenje o isplacenoj porezi, a u ponudi ima se naznačiti, da su svi uslovi poznati i da se istima podvrgava.

Naknadno prispela ponude, kao i one koje ne odgovaraju odredbama čl. 87, 88., 90, 91. i 93. zakona o drž. računovodstvu, neće se uzeti u obzir.

Grad zadržava sebi pravo, da dođei posao onome ponudjaču, koji bude stavio najpovoljniju ponudu bez obzira na cenu.

Uslovi, po kojima se ima izvršiti licitacija, mogu se za vreme zvaničnih časova kod gradskog računovodstva dobiti.

Veliki Bečkerek, 30. avgusta 1929.

Stefanović, gradski načelnik.

Két 1427

diákleányt

teljes ellátásra elfogad uriház

Gimnazijszka uoca 21. szám alatt.